

REGULAMIN

IX KONKURSU WIEDZY O SAMORZĄDZIE TERYTORIALNYM

„Wybory do samorządu terytorialnego 1990-2018”

w roku szkolnym 2023/2024

**AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
ANGELUSA SILESIUSA**

Wstęp

IX Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym „Wybory do samorządu terytorialnego 1990-2018” (zwany dalej **Konkursem**) jest skierowany do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Organizowany jest jako forma pogłębiania wiedzy na temat genezy i funkcjonowania samorządu terytorialnego III Rzeczypospolitej. Celem Konkursu jest promocja „demokracji lokalnej” oraz przybliżenie praktycznych form jej funkcjonowania, a także popularyzacja wiedzy na temat funkcjonowania samorządu terytorialnego w województwie dolnośląskim oraz Aglomeracji Wałbrzyskiej. Wiedza w tym obszarze jest niezbędna dla kształtowania postaw obywatelskich i patriotycznych, ułatwia zrozumienie sposobu podejmowania decyzji w obszarze wspólnoty lokalnej. Temat zmienny tegorocznego konkursu obejmuje informacje dotyczące WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH W LATACH 1990-2018. Istotne będzie wskazanie zmian w zasadach ich przeprowadzenia oraz ich cech charakterystycznych.

Rozdział I - Konkurs i jego organizator

1. Organizatorem Konkursu jest Stowarzyszenie Absolwentów III LO (zwane dalej Organizatorem) z siedzibą w Wałbrzychu.
2. Współorganizatorem Konkursu jest III Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika (zwane dalej III LO) w Wałbrzychu a współpracownikiem merytorycznym Akademia Nauk Stosowanych w Wałbrzychu, Wydział Nauk Społecznych UW r a ponadto wszystkie instytucje zainteresowane wspieraniem rozwoju samorządności w Polsce.
3. Zakres merytoryczny pytań obejmuje zagadnienia zawarte w programie tematycznym.

Rozdział II - Warunki uczestnictwa w Konkursie

1. Adresatami Konkursu są uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych zainteresowani tematyką Konkursu.
2. Szkoły, których uczniowie chcą przystąpić do Konkursu zgłaszają uczestnictwo poprzez przesłanie formularza zgłoszeniowego w nieprzekraczalnym terminie do **1 marca 2024 r.**, postępując zgodnie zamieszczoną tam instrukcją. Przesłanie zgłoszenia po terminie nie będzie możliwe.
3. Zawody Konkursu mają charakter indywidualny. W przypadku realizacji nauczania w formie zdalnej konkurs odbędzie się na platformie TEAMS.
4. Konkurs organizuje się jako dwustopniowe zawody:
 - a) I stopień - szkolny,
 - b) II stopień - finałowy.
5. **Zawody I stopnia – etap szkolny:**

a/ Organizator przesyła drogą mailową na adresy szkół zawiadomienie o organizacji Konkursu i informuje o terminie przyjmowania zgłoszeń.

b/ Etap szkolny Konkursu odbywa się w macierzystych szkołach uczestników w dniu **8 marca 2024 r. (piątek)**

c/ W etapie szkolnym Konkursu uczestnicy udzielają odpowiedzi na 30 pytań testowych w nieprzekraczalnym czasie 30 minut; każde pytanie oceniane jest za 0 lub 1 pkt, zgodnie z udostępnionym przez Organizatora kluczem odpowiedzi.

d/ Test jest przygotowany na bazie zagadnień *Programu tematycznego* Konkursu.

e/ Test na etap szkolny zostaje przesłany do szkół na wskazany w formularzu zgłoszeniowym adres mailowy Szkoły dzień przed terminem etapu szkolnego. Szkoły wydrukowują i powielają test w takiej ilości egzemplarzy, która odpowiada liczbie uczniów przystępujących do etapu szkolnego.

f/ Rozpoczęcie etapu szkolnego następuje o godzinie 9.00.

g/ w przypadku nauczania zdalnego etap szkolny powinien być przeprowadzony przez szkołę w formie zdalnej, na platformie, na której szkoła pracuje.

6. Uczestnicy zawodów I stopnia - etapu szkolnego:

a/ Odpowiedzi udziela się długopisem (piórem) w kolorze niebieskim lub czarnym; nie można używać innych kolorów ani ołówków czy korektorów (za ich stosowanie praca zostaje zdyskwalifikowana).

b/ Do etapu finałowego Komisja Szkolna kwalifikuje **3 najlepszych uczniów** ze Szkoły, ale pod warunkiem, iż każdy z nich uzyska **min. 50% z testu (min. 15 pkt. z 30)**; w przypadku nieuzyskania tego limitu przez żadnego ucznia ze Szkoły, Komisja Szkolna może (ale nie musi) zakwalifikować do etapu finałowego **jednego ucznia, który uzyskał w szkole najwyższy wynik punktowy**. W przypadku, gdy więcej niż jeden uczeń uzyska taki sam wynik punktowy uprawniający do awansu, przechodzą wszyscy z tą samą liczbą punktów.

7. Zawody II stopnia – etap finałowy:

a/ Etap finałowy Konkursu odbywa się w Wałbrzychu w budynku współorganizatora Konkursu, którym jest Akademia Nauk Stosowanych w Wałbrzychu, w dniu **22 marca 2024 r. (piątek)**.

b/ w przypadku organizacji nauczania zdalnego etap finałowy zostanie przeprowadzony w formie zdalnej, na platformie TEAMS. Uczniowie zakwalifikowani zostaną powiadomieni o sposobie logowania po przekazaniu wykazu uczniów z poszczególnych szkół.

8. Uczestnicy zawodów II stopnia - etapu finałowego:

a/ powinni mieć przy sobie ważny dokument tożsamości (np. legitymacja szkolna czy dowód osobisty),

b/ W etapie finałowym Konkursu uczestnicy udzielają odpowiedzi na 50 pytań testowych, w tym 10 z tematu zmiennego, w nieprzekraczalnym czasie 50 minut; każde pytanie oceniane jest za 0 lub 1 pkt.

c/ Test jest przygotowany z zagadnień *Programu tematycznego* Konkursu.

d/ w teście:

- każde skreślenie, poprawka i nieczytelna odpowiedź traktowane są jako odpowiedź błędna.

- w zadaniach za kilka punktów zaznaczenie większej liczby odpowiedzi niż jest wymagane, oznacza przyznanie za całe zadanie 0 pkt.; skreślenie w tego typu zadaniach jednej odpowiedzi i zaznaczenie wskazanego kompletu odpowiedzi oznacza niedozwoloną poprawę wszystkich odpowiedzi i uzyskanie za całe zadanie 0 pkt.

- w zadaniach wymagających wymienienia określonej liczby odpowiedzi, wymieniając więcej odpowiedzi, uzyskuje się za całe zadanie 0 pkt.

9. Po przeliczeniu wyników z etapu finałowego **5 najlepszych uczestników uzyskuje status laureata**, zaś **pozostali pozostają finalistami**; w przypadku nierozstrzygnięcia wg tego kryterium, decyduje liczba punktów uzyskanych z tematu zmiennego. W przypadku identycznej liczby punktów w tej części, decyduje zaś liczba punktów z tematu stałego. Jeśli liczba punktów w obu przypadkach jest identyczna, decyduje liczba punktów uzyskana z pierwszych 10 pytań. Jeżeli i w tym przypadku liczba punktów będzie identyczna decyduje wynik z 1 etapu.

Rozdział III – Uprawnienia i nagrody

1. Nagrody fundowane przez Organizatora i sponsorów konkursu oraz uprawnienia uzyskują laureaci szczebla finałowego.

PROGRAM TEMATYCZNY

IX Konkursu Wiedzy o samorządzie terytorialnym „Samorząd terytorialny w systemie politycznym Polski” w roku szkolnym 2023/2024

Temat zmienny w roku 2023/2024 „Wybory do samorządu terytorialnego 1990-2018”

Uczniowie szkół podstawowych:

Lista zagadnień:

1. Etapy budowania samorządu terytorialnego.
2. Koncepcje budowy samorządu terytorialnego.
3. Twórcy samorządu terytorialnego.
4. Ustrój samorządu terytorialnego.
5. Kompetencje samorządu terytorialnego.
6. Wybory samorządowe 1990-2018.
7. System wyborczy do samorządu terytorialnego.
8. Marketing polityczny na poziomie samorządu terytorialnego.
9. Aglomeracja Wałbrzyska – geneza, zasady funkcjonowania.
10. Samorząd gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Literatura do programu tematycznego (najnowsze wydania):

1. Podręczniki do WOS/KOSS zatwierdzone przez MEN.
2. *ABC samorządu terytorialnego. Poradnik nie tylko dla radnych*, pod red. B. Imiołek, Warszawa 2010 (do pobrania: www.frdl.org.pl)
3. B. Dolnicki, *Samorząd terytorialny*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
4. R. Gawłowski, K. Makowski, P. Machalski, *Samorząd terytorialny w systemie administracji publicznej*, CeDeWu, Warszawa 2019.
5. J. Sanderska, *Państwo i samorząd. Podręczny słownik nie tylko dla uczniów*, Warszawa 2004.
6. Z. Leoński, *Samorząd terytorialny w RP*, Warszawa 2006.
7. A. K. Piasecki, *Władza w samorządzie terytorialnym III RP*, Zielona Góra 2002.
8. A. K. Piasecki, *Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne*, Warszawa 2009.
9. Ustawa z dnia 5.01.2011 – Kodeks wyborczy
10. Ustawa z dnia 15.09.2000 o referendum lokalnym
11. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
12. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
13. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
14. Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa
15. Ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta
16. Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych
17. Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 (w szczególności Rozdział VII Samorząd Terytorialny)
18. Strony WWW Aglomeracji Wałbrzyskiej i poszczególnych gmin, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Uczniowie szkół ponadpodstawowych:**Lista zagadnień:**

1. Etapy budowania samorządu terytorialnego.
2. Koncepcje budowy samorządu terytorialnego. Spory polityczne wokół kształtu samorządu terytorialnego
3. Twórcy samorządu terytorialnego.
4. Ustrój samorządu terytorialnego.
5. Kompetencje samorządu terytorialnego.
6. Wybory samorządowe i referenda lokalne 1990-2018.
7. Referenda lokalne.
8. Finanse samorządu terytorialnego.
9. Rozwój regionalny
10. System wyborczy do samorządu terytorialnego.
11. Marketing polityczny na poziomie samorządu terytorialnego.
12. Aglomeracja Wałbrzyska – geneza, zasady funkcjonowania.
13. Samorząd gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej.
14. Samorząd terytorialny i administracja rządowa województwa dolnośląskiego.
15. Samorząd miejski i gminny wobec wyzwań związanych z COVID-19
16. Samorząd terytorialny wobec wyzwań środowiskowych
17. Samorząd terytorialny wobec kryzysu uchodźczego

Literatura do programu tematycznego (najnowsze wydania):

1. *Encyklopedia samorządu terytorialnego dla każdego. Część 1. Ustrój*, pod red. M. Stahl, B. Jaworskiej-Dębskiej, Warszawa 2010
2. *Encyklopedia samorządu terytorialnego dla każdego. Część 2. Zadania i kompetencje*, pod red. M. Stahl, B. Jaworskiej-Dębskiej, Warszawa 2011
3. B. Dolnicki B., *Samorząd terytorialny*, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.
4. Gawłowski R., Makowski K., Machalski P., *Samorząd terytorialny w systemie administracji publicznej*, CeDeWu, Warszawa 2019.
5. Kulesza M., Regulski J., *Droga do samorządu. Od pierwszych koncepcji do inicjatyw Senatu (1981-1989)*, Warszawa 2009.
6. Leoński Z., *Samorząd terytorialny w RP*, Warszawa 2006.
7. Lipowicz I., *Samorząd terytorialny XXI wieku*, Warszawa 2019.
8. Miernik R. (2019). Charakterystyka wyborów samorządowych w Polsce. *Studia Politicae Universitatis Silesiensis*, 24, 87-108.
9. Naleziński B., Holocher J., *Samorząd terytorialny w stanie epidemii*, *Polityka i Społeczeństwo* nr 4 2020
10. Piasecki A. K., *Administracja polskich gmin wobec aktualnych wyzwań europeizacji i modernizacji*, *Rocznik Administracji Publicznej*, 2016 nr 2.
11. Piasecki A. K., *Menadżer i polityk. Wójt, burmistrz, prezydent miasta*, Kraków 2006.
12. Piasecki A. K., *Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne*, Warszawa 2009.
13. Piasecki A. K., *Władza w samorządzie terytorialnym III RP*, Zielona Góra 2002.
14. Ustawa z dnia 5.01.2011 – Kodeks wyborczy
15. Ustawa z dnia 15.09.2000 o referendum lokalnym
16. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

17. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym
18. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
19. Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa
20. Ustawa z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta
21. Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych
22. Konstytucja RP z 2 kwietnia 1997 (w szczególności Rozdział VII Samorząd Terytorialny)
23. L. Garlicki, Polskie prawo konstytucyjne, Warszawa 2019
24. Strony WWW Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Aglomeracji Wałbrzyskiej i poszczególnych gmin
25. Gendźwił A., Wybory lokalne w Polsce : uczestnictwo, konkurencja i reprezentacja polityczna w demokracjach mniejszej skali , Warszawa 2020
26. Glinka K., Polityka miejska w marketingu prezydentów największych miast Dolnego Śląska, Toruń 2020.

IX Konkurs Wiedzy o Samorządzie Terytorialnym
„Wybory do samorządu terytorialnego 1990-2018”
w roku szkolnym 2023/2024
Formularz zgłoszeniowy

/należy przesłać na adres: samorzad.konkurs.3lo@gmail.com do dnia 1 marca 2024 r.

- Nazwa szkoły:

.....

- Typ szkoły:

szkoła podstawowa/szkoła ponadpodstawowa

- Adres szkoły:

.....
.....

- Telefon, e-mail szkoły:

.....
.....

- E-mail, na który przesłany zostanie test etapu szkolnego:

.....
.....

- Dyrektor/Nauczyciel dokonujący zgłoszenia szkoły:

.....
.....

- Liczba uczniów uczestniczących w konkursie:

.....

Miejscowość, data

Podpis